

DOMOVINSKI RAT | GEOPOLITIKA I GEOSTRATEGIJA | HRVATI BOSANSKE POSAVINE | KOLEKTIVNA MEMORIJA HRVATA | KULTURA | MASOVNI ZLOČINI KOMUNISTIČKIH REZIMA | POVJEST | RATNI ZLOČINI PREMA ČOVJEČNOSTI | RAZMIŠLJANJA

Dražen ZETIĆ: Stradanja seoskog stanovništva tijekom ratova na ovim prostorima

Dražen Zetić | 11. studenoga 2025.

„Samo su mrtvi vidjeli kraj rata.“

Platon

Uvijek stradaju neđuži. Nezaštićeni. Najranjiviji. Nejak. Odvajkada na zemaljskoj kugli traju ratovi. Ratuje se već tisućama godina. Čovjek je uvijek nastojao iskorijeniti Druge: suparnike, plemena i narode. Sama ideja rata je ubojstvo, zaposjedanja tuđih teritorija, resursa, radne snage. Ratovi su uvijek nadahnuli megalomanskim ideologijama, vjeronanjima, proročanstvima, crkvenim doktrinama: *Dječja križarska bajna 1212. i Tridesetogodišnji rat (1618–1648).*

Ratovi su uvijek tražili svoja opravdanja, apsolutnu odanost u svojim hijerarhijama i slijepim idolpoklonicima. Nerijetko vješto skovane strategije potpunog iskorjenjivanja, beskrupuloznim propagiranjem hladnokrvnih društvenih egzekucija osoba s posebnim potrebama, radikalna uskraćivanja osnovnih ljudskih prava i sloboda, prve su naznake patologije takvih totalitarnih sustava: genocidi (*arme. Medz yeghern*), istrjebijivanja do posljednjeg čovjeka (*ukr. Голодомор*), gulazi (*rus. Glavnoje upravljenje lagerej*), getoiziranjem obespravljenih Židova za vrijeme nacističke strahovlade (*hebr. טיף לוד, magen David*), kazneno popravne (pre)odgojne ustanove u bivšim i sadašnjim zemljama komunizma Jugoslavije, Sj. Koreje i NR Kine, Ukrajine.

“Broj se temelji na podacima ukrajinskih vlasti, prema kojima je u Rusiju odvedeno 19.546 djece. Sva djeca s ovog popisa, kako naglašava inicijativa ukrajinske vlade “Bring Kids Back”, su imenovana.”

Igor BURDIGA, Oteta ukrajinska djeca – koliko ih je zapravo?

<https://www.dw.com/hr/oteta-ukrajinska-djeca-koliko-ih-je-zapravo/a-73965433>

Rijetko su se u javnosti čula kajanja za ovakva učinjena zlodjela. Takvi poređci oblikuju ljudsku svijest da nikada ne prizna krivnju za svirepe zločine protiv čovječnosti. Razlozi su različiti, zbog rasnih identiteta, nacionalne predodređenosti za diktatorsko vladanje i beščutno podjarmijivanje bespomoćnih. Većinom takvi poremećaji imaju svoja uporišta u uskim slojevima političkih kasti i abnormalnim interesima industrijskih giganata (oružja, farmacije, energetike i multinacionalnih bankarskih koncerni). Po uhdananim propagandnim trikovima iz svojih medijskih tvorevina, stvaraju iluzorne informacije konfuznih obmana.

„Ljudi su oduvijek navikli da za veći ili manji komad zemlje pljačkaju, pale, ubijaju, kolju jedni druge; i da bi to najvještije i najsigurnije činili, izmislili su lijepa pravila koja se zovu vojna vještina.“

Jean de La Bruyère

Kada je riječ o seljaku s posavskih ravni i njegovim nesrećama u ratovima, mogle bi se napisati elegije. Bezimeni. Bosonogi. Promrzli. Izdani. Hapšeni. Zatvarani. Prebijani. U zaborav protjerani. Umirali su za nečije kolajne. Ranjavani, obogaljeni, krvarili su pod tuđim stjegovima. Ne jedanput su bili prinudno mobilizirani, otpremeni u stočnim vagonima i zaprežnim kolima na razna bojišta. Uz gromoglasne prisege Caru, Poglavniku il' Maršalu (ne)rado su predavali svoj život.

Seljaci su ponajčešće bivali bez činova, povlastica, udobnih čizama i cokula, udobnih zavjetrina s starim whiskeyem u ruci, mirisnim bilijarskim salonima i odorama, nalaštenim čizmama, klasičnoj glazbi i profinjenim kulinarskim umijecima na posluženim emajliranim pladnjevima. Seljak je nerijetko bio samo tek jedan regrut u stroju pukovnija, bezvrjedniji od vrana i poljskih miševa, dvorskih valcera i novogodišnjih vatrometa na otmjenim generalskim balovima. Stroga vojnička dužnost, bespogovorno izvršavanje zapovijedi u blatnim rovovima i suicidalni juriši s isukanim bajunetima prsa u prsa, zarobljavanja, dugi marševi i zbjeg od zakonom propisanog strijeljanja. Iza junačkih povika i strašnih pogibija, ostajala su uboga siročad i nevjeste, majke u crnini i blijede fotografije nastradalih vojnika s žigom vojne pošte.

“Procjenjuje se da je ukupan broj poginulih vojnika i civila tijekom II. svjetskoga rata bio veći od 50 milijuna. Ni ti podatci nisu precizni, ponajprije zbog nepoznatih podataka za Sovjetski Savez (oko 20 mil.) i Kinu (najmanje 10 mil.), države s najvećim brojem žrtava.”

Izvor: eniclopedia.hr

Mnogobrojni ratovi su opustošili zemlju, desetkovali populaciju, poharali imanja, prouzročili pojavu dugotrajnih infekcija i smrtonosnih oboljenja, razdvojili obitelji. U prašini kartoteka arhiva, mramornim spomenicima i crkvenim knjigama umrlih, ostaju pozlaćena slova sinova i očeva.

“U ratu država daje topove, bogati volove a sirotinja sinove. Kada rat prođe država uzme topove, bogati svoje volove a sirotinja broji grobove.”

Nepoznati autor

Tekst je financiran sredstvima Agencije za elektroničke medije iz programa poticanja novinarske izvrsnosti

Dražen ZETIĆ

Vaša adresa e-pošte neće biti objavljena. Obavezna polja su označena sa *

Komentar

Ime *

E-pošta *

Web-stranica

Objavi komentar

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed.](#)

Dražen Zetić

Pisac, pjesnik, fotograf, snimatelj, zaljubljenik u kulturu, povijest i umjetnost.

[View all posts](#)

← Dakonsko ređenje Svatoslava Kotkevića

Senzacionalno otkriće svećenika iz Brotnja, Stjepana Krasića: Papinska odluka iz 16. i 17. stoljeća da sve knjige budu na hrvatskom jeziku →

YOU MIGHT ALSO LIKE

